

Plymouth, Pa. 1 Vasario.

Priežodis sako, kad laszas vandens per ilgą laiką krisdamas ir akmenyje iszkala skylę. Musų sziadieniniai veikimai dėl tautos gerovės yra lygus anam krintanciam vandens laszui. Bet kol tas laszas atliks savo darbą, laukti per ilgą. Bundanti dvasė iszmiego reikalauja vis daugiau peno, kūmi yra musų laikraszcziai bei knygos moksliszko turinio. Bet tų knygų turime taip mažai isz geresniųjų, kad apsiskaitę kiek žmogus labai atjaučia jų stoką. Apie reikalingumą vienokio ar kitokio turinio knygų negali būti nei kalbos, kada-gi mums visokių reikia, ir verziasi klausimas, kodėl mes neturime jų? Daugel kartų buvo aiszkiatos priežastys isz ko paeina toji stoka, tasai trukumas, ir tais priežastis reikia kas kartas atkartoti ir nenustojant vis klabipti, duzgenti bent į jautresnes szirdis. Matome paveikslus, kaip svetimtaucziai, lygiai b tarzcziai žmoneles kaip ir mes, szelpia savo literaturą, stengiasi bent kaip panokti mėjusius daug pirmyn. Mūsų rodosi lyg nieko nereikėtų ir tiktai norėdami nusikratyti tų raginimų ir pasirodyti, kad ir „asz“ szelpiu tėvyniszkus reikalus dūdamas dolerį arba kvoterį (25 ct.), ir tūmi jau džiaugiamės atlikę pareigą, suszelpę tėvynę. Gerai ir tas, kad nors visai mažas skaitlius bent tiek susimano. Tukstantį tokių geradarių vadiname mažu skaitliu, o iki tukstanczio keliolikos szimčių stoka dar. Kiek yra lietuvių Amerikoje, ir gerai pasilaikanczių, tai privalytumėm tokių geradarių szelpėju literaturą ir kitus tautiszkus reikalus, turėti bent keletą tukstanczių. Kiekvienas protingesnis žmogus iszmano, kad prie tautiszkių ir visūmeniszkių reikalų, turi prisidėti tauta, visūmenė, o ne

pavienės ypatos, kaipo sziadien tarp musų kad yra, ir kurios dar varžosi už pirmybę, už nūpelnius. Tautos ir visūmenės reikalai yra taip dideli, kad jūs dovanai butu ir iszskaityti. Ant pirmo mums reikia mokintų žmonių arba inteligencijos, reikia fondo szelpimui literatūros ir rasztininkų, reikia vėl fondo paszalai nukentusių už lietuviszką idėją ir einanczius į augsztenczius mokslus. Tą visą mes nuveiktumėm bent isz dalies, jei tarp musų butų vienybė, solidariszkumas, meilė tautos, ypatingai tarpe laikraszczių bent reikalūse tautiszkiūse ir visūmeniszkiūse. Prie dabartinio antagonizmo musų laikraszczių reikia nustoti lukettes, bau mes veikia pakilsime. Musų laikraszcziai sziadien yra užsiėmę gaisziinti vien antrus visai, kūmi iszgalėdami. Vienas užmano rinkti ankas paszalai, sakysim, užsitarnavusiam rasztininkui, tai kitas nors negina aukautojus, bet tame reikale nusidūla kureziu ir nebyliu, o kitas isz to pasijūkia dar ir iszjūkia aukautojus, kaip tai padarė gyvavė is „Kardas“. „Garsas“ atėmė tiesas „Vienybė“, kada toji užsiėmė rinkimu aukų paminklui kun. Burbos, bet atlikęs „Garsas“ tokį karzygiską darbą pats tūmi neužiima. Czia „Garsas“ pasielgė it sutvėrimas ant kupetos gulėdamas, kuris nei pats sziengė edė nei jaučiui davė. Kol musų laikraszcziai neis sutarime dėl visūmeniszkių ir tautiszkių reikalų, tolei negalime nieko gero lukėti ir tūmi tiktai pa ilgina jie laiką isikurimui tų dalykių. O kol susipras žmonės raginami tiktai vienos pusės, kol jie viską pergalės — nuveiks, iszties per ilgai butu laukti. Musų laikraszcziai turėtu iszsižadėti antagonizmo, kur einasi apie žmonių, visūmenės ir tautos labą. Tikime, kad jie tai gerai iszmano, bet

negali pergalėti savo piktos valios. Jie mato kas gera ir tai pripažįsta, bet piktai veikia.

„Vienybė“ redakcijai yra gaunamos szios naujos knygos:

Lietuviszka Trakiszkos Studijos, paraszė Dr. J. Basanaviczius. Puslapių 123, prė. 60c.

Mainieris ir Léberys. Keturi nedėdieniniai pasikalbėjimai Mainierio su Léberiu (su dviem paveikslėliais). Paraszė T. Astramskas. Puslapių 60. Prekė su prisiuntimu 20 ct.

Katekizmas lietuviszkoje ir angliszkoje kalboje, reikalingas prie iszėmimo ukėsystės (Citizens) popierų, su prisiuntimu už 15 ct.

Kun. A. Burbos paveikslas (potografija) 15 ct.

Kalendariai ant 1899 metų nū 68 puslapių 25 ct.

Piningus galima prisiusti paczto markėmis.

Iš Lietuvos.

Szakiai, (Naumiesczio pav. Suv. gub.) Auoje Subatoj, (10 d. Grūdžio) du mus, viens isz Naumiesczio ir du isz Sintautų szmekeriai (muitininkai) kratė Apirbiszkiūse pas Kutą ir Braszkiūse pas Stankų, jieszkodami spirito ir kitokių isz Prusų pergabenemų dalykių. Kutas, kada atėjo pas jį szmekeriai ir jų kaimo szaltyszius, ir klausė ar neturka trepno, užsigynė; o kada iszkratė po klūnus ir tvartus ir nieko nerado, neįleido jų į kletį, sakydamas, kad tikt bereikalo jį turbaciję ir galį da kokį jo loeną dalyką iszneszti. Szmekeriai, matydami, kad gerūju su jūm nelabai galima susznekėti, paliepė szaltysziui paimt kirvį ir iszmuszt klėties duris. Szaltyszius taip ir padarė. Įėjė į kletį, ar teisingiau sakant į silauzė, rado blekinėse spirito prusinio, deguczių ir kitokių dalykių, už kurius nemaža bėda. Jau bebai giant jiems kratyt, atėjo du

apsigėrę vyrai ir liudyjo, kad Kutas visados szinkūdavęs prusine degtine. Szmekeriai tada suraszė du prėtokolus, vieną už laikymą savo name ir da po uzraktu prusiszkių dalykių, o kitą — už szinkavimą degtinės. Žmogui nemažai bėdos bus už tai vis; o į tą bėdą pastumė jį nekoksai Aleksandra Kalvaitis isz Jundilų kaimo, buvęs keletą metų Amerikoje, badai Mahanoy City'je, kur da likusi jo pati su vaikais. Jis bene kaziravęs pas Kutą su kokiais ten vyrais isz piningų ir pusėtinai praloszęs; už tai taip perpyko, kad, nerasdamas ant ko savo įtūzimą iszlieti, apskundė szį žmogų, kad jis jiems losziant davė gerti prusinės degtinės. Už apskundimą, žinoma, gavo kelis rublius nū szmekerių ir, mat jau, tūm jo piktums susimazino. O kad jis įstumė kitą žmogų į kruviną bėdą, tai kas jam galvoje. Jau tikt turėtu nebut drąsaus vyruko, kad tokį smailų skundiką ant visados atgrasiatų nū skundų. Juk, ir poteisybei, jeigu jis drįso szį žmogų skust, tai kas jam ir daugiau skundų nepadūti. Dar pradzioje rudens jis labai lengvai but galėjęs ipainiot į nesmagų teisinimą porą vaikių, ant kuriūdvių plepėdavo visos bobos, kad buk tūdu nuraszė į kokį ten Amerikoje lietuviszką laikraszczį apie neapmislyta pirkimą stubos Sintautūse, kurioje ketino supuvusių skudurų krautuvę užvesti, o kurią stubą, kaip girdėjau, daug pigiau, (negu pats mokėjo) pardavė kitam, kuris dabar krautuvę lę įrengė. Gerai, kad asz labai pakantrus ir niekam neiszsitariu, kad apie tokį puspaikį amerikoną (!) vertėtų į kokį laikraszczį praneszt, jis tikrai but dasigirdęs apie tai, o tada... nemažai bėdos bucziau turėjęs. O jau vienu tarpu vos tikt spėjau prikast liežuvį, neiszsitaręs jam pa-

cziam, kada jis Szakiūse pas Steponaitį, traktierinėje loszė isz pinigų ir gerai isitraukęs degtinės dainavo kokias ten amerikoniškas dainas, kad jis nei nemislytu ūdēt Sintaūtūse krautuvę taip netinkamoje vietoje. Turbut manę tūmsyk gerasis da sulaike, o isz to but tikrai ant mangs mislyjes ir visame manę kaltines. O dar asz tada nežinojau gerai kas jis per biezūlis. Tiek tiktai nusistebėjau isz jō jau tada, kad jis už vis labiausiai mėgo gūdiszką kalbą vartoti; ma gi mislijosi, kad lietuvys Amerikoje kelis metus pagyvenęs tūmsyk taip but tvirtu, isz visų pusių lietuviu, kad priešz nieką neverta tokiam su savo kalba slėptis, ką isz dalies asz ir patėmijau ant daugumos isz Amerikos parkelevusių; o su jūm visai mat kita giesmė.

Jau turbut baigia nabags parsinesztus isz Amerikos pinigus, kurius kaip pats sakosi, gavęs nū paczios, kuri po pirmam savo vyrui kokiu ten amerikonišku budu (turbut prigulėjo prie kokio susivienijimo) gavusi kelis szimtus dolerių, ir bando jieszkinēt kokios nors tarystos, nes ant krautuvės ūvedimo turbut jau netur. O ir but geriaus, kad ji smala iszkratytu kūr į gilumą kacapijos, tegul ten dvėsūtu taip jam patinkamu kacapiszku kvapū. Kad Lietuvoje jis negautu vietos, asz nesigailėsiu jau keletos kapeikų dūt žydų ubagams!...

Ne kas kits, kaip jis bus paskundes ir Braszkių, Stankų, pas kurį taip pat rasta apie porą viedrių spiruto ir sziaip dar prusiszkų daiktų. Pasakojosi szmekeriai, kad pas Stankų, kad tikt kiek, but nieko neradę, nors ir tikrai žinojo, kad yra kas nors ūzginto ir labai gerai visur iszjieszkojo. Jau rengdamiesi eit namon, isznetęzių pamatė lyk kaipi kokią slaptą pakavonę

ir pabandę da, ant laimės krapsztyt. — ir rado ko jieszkojo. Rastus daiktus ir spiruta pas Stankų ir pas Kutą szmekeriai pristatė į Naumies czio muitinyezią. Kada bus prova už tai vis ir kokią paskirs baudą — nežine tūm tarpu dar.

Szj metų neszalta ziema; jau ir kalėdos veik, o szalczių didelių da nebuvo. Dabar jau nei purvyno nėra, — kelios dienos atgal paszalo nekiek, tai nors dabar ir lynoja tarpais, bet vis nestengia visai atleisti dumblą, nes czia palyja, czia vėl biskį paszala. Jeigu, kaip senieji sako, ateinantis pavasaris sektu ziemą, tai iki Joninių but labai tinkantis javams oras, nes but tarpais lytaus ir didelių karszczų nebutu. Ar isztikro taip bus? O kaip kada juk pasitaiko, kad senųjų praktika ir neklysta. Dieve dūk, kad taip butų, jau senei laukėme gerų metų. Szjmet, teisybė, buvo kiek geresnis metas, sulyginant su priešz tai buvusiais, bet vis da nebuvo toks, kaip kad seniau budavo, kada Lietuvos ukiniukas nesirupino su dūna ir pardūt buvo kas. Tada ir gyvent buvo smagiau, o jau į sziaus keletą metų juk ir privargo žmonelės, ne tikt valdzios spaudžiami, bet ir gamtai ant jų rustaujant.

Kad szjmet biskį buvo geresni metai, tai ir iszskult daugumas nesuspėjo iki kalėdų. Kurie su maszinoms kulė, tie jau senei iszskulė, bet kurie maszinų nestengia isitaisyti, arba kurie negana arklių tur, kad su maszina kulti, tai tie po kalėdų besivieszedami ketina iszbaigt kult.

Nelabai kas ir isz senųjų pamena, kad kokį metų tokie vėjai but buvę. Nedyvai dėl to, kaip laikraszcziai praneza, kad ir laivų tiek į trumpą laiką vėjas paskandino ant vandenių. Jau tikt bangu ir pamislyt mums apie tai.

— Girdejan, kad valdzia pasirupino sustabdyti naikiniama privatiszkų girių. Ir labai iszmintingas darbas but pakeltas isz valdzios pusės. Kas tai gal apsakyt su kokiu begėdiszkumu tuli privatiszkų girių vallonai naikina tus senovės Lietuvos paminklus! Nekūrie dvarponiai, kurių laukūse zaliavo vos į vidutinį amžį pasiekusios puszys ir eglės, pristokus pinigų kirto ir naikino ant visados nū tos vietos girę, nei kiek nepamisydami ką jie daro. Bet ant galo ką jis ir mislys, juk jis nusimano, kad ilgai jam nereiks ezion but, nes skolos, kokias pasidarė besikuliant po sveti mas szalis, privers jį pardūt kitam savo turtus. Tai kaip jam rupintis apie palikimą girių, isz kurių dar gal padaryt tūm sykiu pinigų. Dabar jau to nebus. Dabar, jeigu toks girių savininkas norės pardūt girę, turės klaust apie tai valdzios pavelijimo, o valdzia su ta tiktai iszlyga jam pavelys pardūt kampelį girios, kad ant tos vietos ir vėl but ūzvesta jauna giria. Toks bus kirtimas ir visose privatiszko se giriose, kurių but ir mažiau kur, kad tikt ir margas.

Pukys.

Isz Prusu Lietuvos.

Vokiecziai Dr. Brūzį negalėdami nieku budu įgriebti, visaip jį gaudina, tai ūzgynimu daktarauti bei Lietuvoje gyventi. Dabar negalėdami nei su beprotnamiu jo iszbau ginti, paleido jį ir dabar Dr. Brūzis aplanko aplinkinius miestelius bei kaimus apie Allenbergą ir su aplinkiniais gyventojais bei aristokracija szaunei sutinka. Valdžia jį leidžia dėlto, kad jis pasinaudotų isz progos ir pabėgtų nū jos persekiojimų, ką Dr. Brūzis gerai numano ir tyeziomis tos malonės jiems nesuteikia.

Dėlei Dr. Br. yra rengiama

peticija (rinkimas paraszų), jeib tą visą reikalą galėtu p. Smalakys eicorystės seime pėrstatyti.

Kiekvienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra labiausiai tebuklingiau-los gydy-los ezio amžiaus lezradimūse, turi gardų smūgą, gydo lazadnel ir tikrai nktus, kepenis, pilvą ir czyryja vleg aietoma, prasalina perszaliną, gydo galvos skaudėjimą, dragy ir ūzkiečijimą vidurių.
Pirk doziute C. C. C. szladien, 10, 25, 50 centų. Rūdasi visose aptiekose ir lezgydymą gvarantūja.

Politiszkos žinios.

Amerika. Apsiskundus genarolams Miles ir Eagans, paskutinis tapo patrauktas po karriszku sudu ir kaltu iszrastas už pristatymą kareiviams sugedusio maisto. Sudas nusprendė gen. Eagans iszmesti isz Suv. Valst. armijos. Senatas pasidalines į dvi szalis ginczyjasi dėlei ūzimtų salų. Viena szalis reikalauja, kad ūzimtoms saloms, Kuboje ir Filipinūse, butu sutėkta nepriegulmystė — patvaldystė, už kurią jų gyventojai kovojo. Amerika pagal tiesą turėjo jūs pagelbėti, bet neužgrėbti. Ji gali reikalauti sugražinimo pakeltų kasztų ir daboti tvarką, kol gyventojai iszsiskirs sau virszininkus, ir tada pasitraukti. Antraip, Amerika neužganėdindama ūzimtų salų gyventojų, nieko isz to nenaudos ir norinti ūzlaikyti savo galybę tenais, turės laikyti taip daug kariaunus, kad jos kasztus niekados neatmokės tų szalių nauda. Amerika turi platinti patriotizmą bei filantropia su visatina laisve. Kita dalis senatorių eina už pasiglemzimą salų ir darymą, kas jai patinka. Amerika isz pradzios mislyjo, kad jos klausys kubiecziai ir szoks pagal jos smuiką. Tiems, vienok, reikalaujant savo tiesų, Amerikai nieko ne lieka, kaip iszpildyti jų reikalavimus. Dar iki sziolei kubiecziai nepadėjo giuklų, reikalaudami algos už pagelbą amerikonomams. Prezidentas dabar paskyrė 3 milijonus dolerių ūzmokėjimui kubiecziams

algū, kad tiejie butu pakajin-
gi kartą. Havanoje kubiečiai
turėjo didelę parodą su pra-
kalboms ant garbės jų tautisz-
kų vadovų. 4000 žmonių bei
82 draugystės emė dalyvumą
parodoje. 500 merginų bal-
tūse rubūse su laisvės žonklais
ėjo pirm ant Paula Square,
kur buvo laikomos prakalbos.
Szeszi kalbėtojai, ir visi vieno-
dai nurodė kovojimą už ne-
priegulmystę, kurią stengiasi
paglemžti Amerika. Ragino
visus kubiečius susivienyti ir
kovoti iš naujo, kol neįgys
visą laisvę. Kubiečių
laikrasčiai prasersti savo
žmonės, kad niekur neįsileistu
Amerikos kapitalistų ir nedū-
tu užvesti monopolio, kas visą
szalį nugramzdina skurdan-
Gyventojai salos Porto Rico
taip-gi nesiganėdina iš ame-
rikoniszko rėdo, kuris iš kar-
to stengiasi suamerikanizūti
gyventojus. Jie reikalauja
taip gi savo valdžios.

Ant Pilipinų salų ypatingo
nieko dar neatsitiko, bet prie-
tikiai yra labai paofingi ir
greitai gali viskas į kitą szalį
pasikreipti. Amerikonai vi-
sokiais būdais stengiasi, kad
nutęsti viską tolyn, kol sulauks
reikalingų pajėgų. Pilipinie-
čiai suteikė visą galę gen.
Aguinaldui vesti reikalus su
Amerika ir jei reikalas pradė-
ti karę. Aguinaldas reikau-
ja pripažinimo nū amerikonų
jų kongreso ir valdžios, po
Amerikos virszininkyste.

Vokietija. Sausio 27 dieną
buvo ciecoriaus iszkilmingos
sukaktuvės 40 metų gimimo.
Katalikai ypatingai buvo tą
dieną laimingi, nes arcivysku-
pas Stablevskis daleido toje
dienoje, pėtnyčioje, valgyti
su mėsa, kaip kad Kristaus
gimimo dienoje, kada toji pri-
pūla pėtnyčioje. Ant atmin-
ties sukaktuvių tapo atspausta
daugybė knygelių, apraszau-
czių reikalingumą padidinimo

laivynės, ir iszdalinata Berlyno
pradinių mokyklų vaikams,
kurie bene geriaus pritaro pa-
didinimui laivynės, negu sei-
mas. Priegtam tapo iszdalin-
ta daugelis ordenų visokiems
augsztesniems urėdninkams,
tarp kurių oberprezidentas isz-
szaurinės Silezijos von Koeller
gavo didelį kryžių raudonojo
erelio už ūlų iszvarymą danų.
Mieste Gnieznuje buvo susi-
rinkę daugelis žmonių ant ba-
liaus vakare ir linksminosi isz-
ciecoriaus gimimo. Beszokant
sulūžo balkiai ir svecziai supū-
lė į kelnorę susimankydami
szonkaulius. Kareiviai szoko
per langus į ežerą, kuris suvis
prie svetainės yra.

Pagal katalikų norą seimas
nutarė atmesti įstatymą užgi-
nantį sugrįžti jezuitams į Vo-
kietiją. Ne katalikai isz to di-
dei nekantanti, kad sugrįžus
jezuitams ir pagavus į savo
rankas mokyklas, tos taps ka-
talikiszkomis ir per tai turėsės
nupūlti mokslas ir žmonių do-
ra tapsenti supustyta. Valdžia
vienok nedaleidžia svetimsza-
liams jezuitams Vokietijai už-
silaikyti.

Painės su Amerika dėlei sa-
lų Samoa rodosi nebus taip di-
delės, kaip laikrasčiai prane-
szė. Vokietija pasiėmė viską
isztirti pirma.

Ispanija. Dėlei baimės ki-
limo karlistų, valdžia visoi Is-
panijai kariszkos tiesos neat-
szaukė ir ją paliko ant toles-
nio laiko. Karės ministerija
nutarė netaisyti jokių naujų
kariszkų reikmenų dėlei sto-
kos piningų. Valdžia buvo
užmaniusi pardūti kėrolynisz-
kas ir marijaniszkas salas, bet
kortėzams turėjo pažadėti, kad
tų salų nepardūs Amerikai,
Anglijai arba Japonijai. Da-
bar Ispanija tikisi, kad apart
Vokietijos, ir kitos Europos
vieszpatystės sandysenczios
ant vienų ar kitų salų anglių
stacijas dėl savo laivynių, už-
ką ji gerai papiningautū.

Belgija. Karalius Leopoldas
uzmanė įvesti naują balsa-
vimo būdą laike rinkimų, kam
pasiprieszino ministrų pirmė-
dis ir ministeris viesų darbų.
Vienok negalėdami savo pasi-
prieszinimo paremti, turėjo at-
sisakyti nū savo urėdų.

Austrija. Seime kalbėjo
czekų pasiuntinys apie lygias
tiesas Austrijos gyventojų.
Reporteris czekas, po užbaigi-
mo kalbos pradėjo ploti ran-
komis. Vokiečių partizantui
Wolf tas nepatiko ir nuėjęs į
reporterių vietą užteikė anam
czekui kelis perausius, kuris
Wolfą nutvėręs už apikaklės
norėjo iszvesti laukan. Tai
atėjo pasiuntiniai czekų ir vo-
kiečių saviemsiems pagalbon
ir prasidėjo musztynė ant tik-
rujų, kur su kumscziomis ap-
sidaužė antakius bei nosis su-
sikruvino. Ant galo vokie-
čiai taczians tapo iszvesti
laukan. Czekai atgavę savo
kalbą, tiabar reikalauja, kad
jų kalba turi būti vartojama
ir karnauoje, kaip kad veng-
rų. Jokis virszininkas negali
buti, jei nemoka czekų kalbos.
Czekiszki kareiviai vokisz-
kiems virszininkams atsiliepia
tiktai savo kalboje ir tiejie tu-
ri mokintis czekiszškai arba at-
sisakyti nū vietos.

Pietinė Amerika. Bolivi-
joi pakilo maisztai. Maiszti-
ninkai pergalėjo valdžies pa-
jėgas užmuszdami 44 karei-
vius. Maisztininkai yra apgu-
lę vyriausį miestą La Paz, ir
sugavę 60 valdžios kareivių.

Tikras dalgtas del taves.

Užtikrinimas, kur nieko nepražūdyt. Galvos
skaudėjimas, bežavio, — nežel ir tikstancziai ki-
tokių ligų, kaip tai užsilakimas vidurių, sužingi-
mas kepenų gali būti lezzydytoms, imant CASCA-
RETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina-
Parsidūda kožnai ap lekti; jei nepagydyt, pini-
gus graziame. C. C. C. pabandyk dėžutę szia-
diena, nes yra toisinszi, 10c., 25c. ir 50c. Paban-
dymas dėi žimos dovanai

Dalis darbu.

— *Shamokin, Pa.* Kasyk-
los Buck Ridge, prigulinczios
Reading'o kompanijai tapo su-
stabdytos ant nepaskirto laiko

ir 500 darbininkų likosi be
darbo. Girdima, kad kasyklų
savininkai keta tais kasyklas
su visu uždaryti, nes nedaug
jų esą anglies jų rubežiūse.

Kasyklų Enterprise, kur au-
dra sugriovė brėkerį, tasai bu-
sės atstatytas iki pusei Vasario
mėn. ir vėlei pradės dirbti.

— *Waukegan, Ill.* Vietinės
kasyklos dirba gerai, bet isz
kitur atvykusiam darbą suku
gauti, kada-gi ant vietos yra
gana žmonių be darbo.

— *Schenectady, N. Y.* Vieti-
nės dirbtuvės gavo didelį už-
praszymą ant lokomotyvų, kur
tos dirbtuvės darbininkai turės
darbo per 9 mėnesius.

— *Hazleton, Pa.* Kasyklos
Honeybrook ir Audenriede
prigulinczios Lehigh & Wil-
kes-Barre Coal Co. tapo užda-
rytos, kur neteko darbo 2,500
darbininkų.

— *Leavenworth, Kansas.*
Kasyklose North Leavenworth
kalnakasių straikas pasibaigė,
nes darbdaviai susitaikė su dar-
bininkais.

Taip-gi darbdaviai susitaikė
su darbininkais, kurie dirbo
kasyklose Home ir Riverside.

— *West Superior, Wis.*
American Steel Barel Co. pa-
darė kontraktą su Barnett Re-
cord Co. isz Minneapolis, kuri
dirbs didelius dokus kompani-
jai. Kasztai dokų apskaityti
ant \$200,000. Tie dokai bus
didžiausi isz visų apie ežerus.
esanczių. Daugelis darbinin-
kų turės darbą, kol tie dokai
gatavi pastos.

— *Hartford, Conn.* Dvira-
czių dirbtuvėje paskutinėse
dienose numazino darbinin-
kams mokesį ant 10% už ką
darbininkai straiiku grasina.

— *Richmond, Ind.* Czionai
sustraikavo stiklo liejinyčioje

darbininkai neunijonistai, reikalaujami didesnės algos. Straikierius remia unijonistai.

— *Pittsburg, Pa.* Esant darbininkų konvencijai, susitaikė darbininkai su kasyklų savininkais valstijų Indianos, Ohio ir Pensylvanijos, kurie prižadėjo mokėti didesnės algas bei sutrumpinti darbo laiką ant 8 valandų. Tūmi straiško paojus tapo paszalinčas. Straikas-gi turės bene iszkilti Hocking pakalnėje, Ohio, kur kasyklų savininkai neiszpildė darbininkų reikalavimą.

— *New York.* Nū legislaturos paskirti komisoriai New York'e aplankė kriauzeių darbavietes, kurių savininkais buvo žydai. Darbavietės buvo per anksztos ant esancio skaitlians darbininkų ir tiejie turėjo dirbti nū 15 iki 18 valandų per dieną už 5 dienų algą. Priegtam darbininkams algos nebuvo iszmokėtos nū kėletos sanvaiečių. Darbą parsigabendavo isz Baltimorės bei Rochester. Aplankius pirmutines, tujų užveizėtojai davė žiną savo bičiūliams, kurie visus savo darbininkus iszsiuntė namon, kad jų nerastu komisoriai, kaip pas pirmūsins. Komisoriai privertė darbdavius padaryti kontraktus, kad ilgiaus nedirbs kaip 9 valandas ir algas iszmokės kas savaitė, bei padidins darbavietės kambarius.

— *Santiago,* (Kuboje) sustraikavo 200 darbininkų dirbanczių kelius, reikalaujami vietoje \$1,00, \$1,25 ct. ir maistą. Valdžia suaresztavojo du darbininkų vadus, ir jei darbininkai nedirbs už senąją algą (\$1,00) paims kitus darbininkus.

— *Marlboro, Mass.* Kurpių straiškas tęsesi tolyn. Valdžia pasiuntė taikintojus, kurie bene sutaikins straiquierius

su darbdaviais. Darbininkai reikalauja pripažinimo unijos ir didesnių algų, ir nieku būdu neatsisakysė nū savo reikalavimo.

— *Altoona, Pa.* Gallaszintunelyje dirbo 26 darbininkai ir nepasergėtai atvaziavo lokomotyva statei ant darbininkų. Du užmuszė ant vietos, 16 sunkiai sužeidė.

— *Hartford, Conn.* Aludarės „New England Brewing Co.“ sustraikavo 35 darbininkai dėlei palėidimo dviejų darbininkų. Aludarės savininkai jų paleidė, kaip neturinti dėl anūdviejų darbo. Aludarė tapo visai užkalta.

Pietinėje dalyje valstijos New Jersey bene iszkils straiškas visų unijonistų darbininkų stiklo liejinye. Straikieriai nori priversti darbdavius pripažinti unijas ir mokėti jiems didesnės algas.

Petrapilėje sustraikavo visi medvėlnės verpinyečių darbininkai. Policija kratė darbininkų gyvenimus jieszkodama vadų straiško kad jų suaresztavoti. Darbininkai gynėsi nū policijos kūmi galėdami ir vieną policijantą užmuszė. Tada tapo paszaukti kazokai ir du rys nū durių viską griovė. Darbininkai matydami tokį žveriszką darbą, netekę kantrybės gynėsi kūmi galėjo: muszė kazokus akmenais, liejo verdancziu vandeniui bei mėtė su kulbėmis malkų. Kazokai suvijo darbininkus į virszutinius gyvenimus ir beskyriaus vyrus, moteris ir vaikus pliekė „nagaikomis“. 200 darbininkų suaresztavojo.

Murcijoi (Ispanijoi), kasyklose Palia, arti Mazatton, 20 mylių vakarūsna nū Kartagenos, užsidegė gazai nū ko nužuvo 14 kalnakasių.

Paryziuje sustraikavo pirm kalėdų pardavėjai krautuvėse valgomų daiktų. Jie reikalavo 12 valandų dienės darbo, bei

szventomis dienomis kad butu liūsi nū pietų ir kas mėnū po dvi dienas atsilsio be nutraukimo algos. Krautuvėių savininkai ant to nepristojė, bet negaudami atsakanczių darbininkų o vieni negalėdami apsidirbti, pristojė iszpildyti straiquierių reikalavimus.

Szitiems iszlaimėjus, keta straiškūti ir drabužių pardavėjai.

Czystyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražu mo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC vėzczytys tau kraują, ir laikys czystą, nes iszvarc oleg neczvatumą isz kūno. Pradėk imti szład on k iszvarys isz tavo kūno purzkus, dedervines ir ditas dos ligas, nes CASCARETS už 10c tai palaro. Gausi visose aptlekosose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Isz Amerikos.

D y v i n a s u ž r a s z a s .

Brooklyne numirė vienas didzturtis, kurio geutys subėgė nieko daugiau nerado, kaip 171 porą kelinių ir paskyrimą (tastamentą), kad tos kelinės turi buti pardūtos ant licitacijos, bet pirkti jų nei vienam nevale apart vargszų darbininkų. Vienas darbininkas nūsipirkęs tokias kelines atrado kiszeniuje \$1000, kuri suma buvo kiekvienose kelinėse. Giminės apskundė pirkejus, kad sugrazintu piningus, vienok pagal tastamentą nieko nelaimėjo, nes jie su kelinėms jų igijo.

8 m e t u s g a l a p e i l i o n e s z i o j o .

Vienas slovakas, gyvenantis Fairmount, W. Va. pradėjo gūstis ant didzių skaudėjimų nugaroje. Doktoras jį apziurėdamas užezūpė strėnose ką kietą ir iszpjovus atrado peilio geležtę 4 colių ilgą, 1 colio placzią. Iszėmus tą peilį isz nugaros, ligonis atsiminė, kad pirm 8 metų viena skalbėja idurusi jam su peiliu į mentę. Laike 8 metų toji geležtė nūslinko žemyn nū mentės iki strėnų.

A p i p l e s z e p o l i c i j a n t a .

Chicagoje plėszikai taip dra-

sus, kad užpūlę ant policijantų apiplėszia ir paskui dar jų iszjūkia. Vieną policijantą užklupę ir atstatę 3 revolverius privertė jį pakelti augsztyt rankas, atėmė revolverį, piningus ir laikrodėlį, ir paliepė kūmi greicziausiai eiti ant policijos stacijos apreiksztli apie užpūlimą ir apiplėszimą.

V a g o n a i s j a v u s v o g e .

Agentas gelzkelio Chicago, Milwaukee & St. Paul isztyrė szauną vagystę javų. Vagys, tur but su pagelba gelzkelio tarnų, permainydavo adresus vagonų su javais siuncziamus isz abiejų Dakotų į Mineapolis, į Chicago ir ezion jų iszkraudavo. Gelzkelio kompanijai tokiu būdu teko užmokėti už daugel vagonų javų, kurie dinglavo nežine kur. Dabar kompanija vagystę patėmyjo, bet vagių nesugavo dar nei vieno.

L e n k i s z k i e m s d a k t a r a m s n e s i s e k a .

Chicagoje Dr. M. P. Kasakovskis tapo apsudytas ant 3 metų kalėjimo už pasisavinimą piningu American Express Co., kurios buvo agentu. Apeliacijos sudas vienok Dr. Kasakovskį iszteisino.

New York'e Dr. M. Zaremba, agentas lenkiszko ateivių namo, tapo suaresztavotas taipgi už pasisavinimą piningų sudėtu ant tojo namo isz kunaukų. Nelaimingi tie piningai, ant kurių tikt retas nepaslysta.

V e r g i j a n e i s z n y k s t a .

Į New York'ą atkako dvi gražios merginos isz Austrijos, kurios prie iszklausinėjimo gastlegarnėje pasisakiusios, turinczios mieste tėvą bei giminių ir padavė jų adresus. Tam tarpe atėjo du vyriszkiei ir sakėsi esą broliai tų merginų, ir norėjo jas vestisi, bet jie padavė savo adresą visai kitokį. Ateivių užveizdai tūjaus pūle

į akį, kad tai gali būti pirkliai gyvojo tavoro, sulaukė merginas gastlegarnėje ir pasiuntė detektyvą isztinti vieną bei kitą adresą, po kuriais nieko panašaus nerado, kaip sakė įmokinčios merginos bei tūdu vyriskiai. Užveizda tās merginas su tūmi paciu laivu sugražino Europon, ant kurio jos atplaukė.

Ugnys.

Utarninke, praėjusę sanvaitę, Wilkes-Barre, Pa. 5 valandą isz ryto užsidėgė krautuvė visokių smulkmenų žydo Coons & Co. ant kampo Market str. ir Public Square. Ugnis taip greitai iszsiplėtė, kad ugnagesiai nieko negalėjo gelbėti. Kai myniskūse bei virszutipiūse gyvenimūse buvo krautuvės bei provininkų rasztinyezios ir viskas supleszkėjo. John Moore ilgai lėbavęs su draugais, apie 3 valandą ryte sugrižo į savo kambaj ir juigė negirdėjo pakilusio ermyderio ir suspirgėjo. Iszkaldos pasidarė ant \$225,000.

New York'e sudėgė szeszijų augszty krautuvė A. J. Cammeyerio užimanti visą bliolą ant 6 Ave. tarpe 19 ir 20 gatvės. Iszkada namo ir tavorų isznesza \$750,000.

Beneseniause moteriskė.

Ph ladelphis senių namūse yra Mary McDonald, gimusi 14 lapkritį 1770 metų, kuri dabar eina 129-tą metų. Gyvendama jaunystėje ant farmos arti Forge Valley maitino keliolika szimty karcių isz armijos Jurgio Washingtono. iszliū-ūtojo Sav. Valstijų isz po Anglijos jungo. Senė užsiima skaitymu ir siuvimu. Akinių niekados nenesiojo. Ruko pipkį ir pasakoja, kad jos jaunystėje prakiltos moters rukė pypkius atvirai isziadien kuri ruko, tai kovoja si. Senė yra jūdveidė.

Prieszai girtūklyste.

Gūdimaisi ējo ir eina ant karcziamų, kurios vis dauginasi, vietoje mazintis. Uveriasi draugystės blaivystės ir užgynimai, kurie savo rasztais davė visokias rodas kaip isznai kinti karcziamas o su jomis kartu ir girtūklus.

Peikimas vien karcziamų atneszė labai mažą naudą dėlto, kad iszpraszius girtūklį isz karcziamos nebuvo kas jam padūti. Dabar blaivystės draugai New York'e suprato ir nustoję zudyti laiką kovoje su karcziamomis ir emėsi už pasekmingesnių mierių, kad parengti atsakanczias vietas, kuriose butu galima praleisti keles valandas vakarais su nauda dėl proto ir kuno. Tos vietas yra pavėdzios į kavines, bet jose yra patalpinta visokie įrankiai, kaip tai: skaitinyezios, biliardai, szachai, nesvaiginanti gėrymai ir kiti nekalti bovijimaisi bei muzika. Blaivinkai tikisi tokiu budu pripratinti jaunūmenę bei senius prie blaivaus ir naudingo praleidimo laiko ir tokiu budu iszgelbėti jaunūmenę ir suaugusius nū lankymo ir įtekmės karcziamų ir draugavimo su girtūkliais. Vertėtu ir musų lietuviszkoms blaivystės draugystėms panasziai įsitaisyti, o atitrauktu daugel žmonių nū lankymo karcziamų, ypatingai jaunūmenę iszgelbėtu nū tobaisaus papratinio.

Isz numirusių prisikėlė.

Kaimė Nosewauke, Wis. nū seno laiko sirginėjo sunus farmerio Ch. Groth ir rodosi numirė. Farmerys sukviėtė gentis, kurie atvykdami atsivežė ir grabą. Kada numirėlį pakrutino norėdami nuprausti ir įdeję graban vežti laidoti, tasai paszoko, susirinkusiems nusigandus, ir pabėgo. Atipeikėję gentys leidosi atgijusį vytytis ir parvedė jį namon.

Naujas laikrasztis.

Isz eilios szj metų jau užgimė treczias laikrasztis po vardu „Blaivystės Laiszkas“ organas suvienytų blaivystės draugyszių, prie „S. L. A.“ iszleidžiamas kas du mėnesiai kartą nū 20 szalių į aszmaių, ant metu kasztūja 60 ct. iszeina Pittstone, Pa., spausdinta spaustuvėi „Sus. Liet. Am.“ Plymouth, Pa. Visa administracija „Tėvynės“ redakcijai.

Prakalboje „Bl. Laiszkas“ raszo apie reikalą blaivystės organo, apie pradzią blaivystės draugyszių tarp lietuvių Amerikoje, apie blaivujį D. L. K. Algirdą, kuris niekados neragavęs svaiginanczių gėrymų ir budamas visados blaivus suteikė Lietuvai didę garbę isz pasekmės karėse bei kitokiūse reikalūse. Toliaus eina apysakėlė isz gyvenimo „Du mano draugai“. „Ligos paeinanczios isz neblaivystės arba alkoholizmo“ paraszė Dr-ka Moteriskė. Szinkavimas nedelios dienomis. Blaivystė tarp vaikų ir moterių, toliaus korespondencijos isz liet. kolionijų bei keletas paimitas isz laikraszczių, ir suraszas blaivininkų Pittston'o Scranton'o ir Plymouth'o draugyszių.

Du milijonai ant metu.

Kadangi žmonės per a, pabando ir vėl perkastai patikrina, kad jie yra užzanėdinti. Žmonės suvienytose Valstijose dabar perka CASCARETS CANDY CATHARIC maziausia du milijonai dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys milijonai priesz naujus metas. Tai reiszkia, kad CASCARETS yra labai gera gydikli dėl czystyji mo žmogaus kraujo ir regulavojimo vidurių. Visose aptiekose 10c., 25c. ir 50c. už dėzute, nes tai gvarantavojama.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pittston, Pa. Panedėlyje, 23 dieną Sausio, buvo atlosztas teatras „Nihilistai“ salėje po lietuviszka bažnyezia, ant kurio tapo parcdyta užmuszimas caro, Aleksandro II, 1881 metų. Loszikai roles atliko neblogai, ypatingai atsizymėjo p. Parovska, mergina priguilinti prie „Nihilistų“ sūkalbio. P. Parovska su tikrai aktorisz-

ku gabumu atliko savo rolę kaipo tikra laisvės duktė, nurodė savo kalboje sziaadienių padėjimą Maskolijos darbininkų, bei nedorybes caro ir jo aklų Ludeliszku tarnų. Ant galo nurodė kas yra „nihilistai“ ir už ką jie kovoja. Užtai ji tapo apdovanota nū publikos rozių vainiku. Vieną silpnumą galima užmesti musų merginoms, kad jos neskaitydamos lietuviszku laikraszczių, nemoka lietuviszkos kalbos; szia silpnybę galima buvo aiszkiai užtėmyti. Taipgi gerai nudavė Petrovna, pati Michailovo, Rosijos ukėso; ji gudriai iszskalbėjo savo vyrui iszmėtinėdama jo vargingą gyvenimą.

Kiti aktoriai atliko savo uždutes menkia, bet negalima nū jų ko geresnio lukėti, kadą gi ezionyksztė salė ir vieta nėra dėl teatru tinkama.

Bet nepaisant ant visų silpnių szalių, žmonių prisirinko nemažai, apart vietinių buvo dar atkeliavusių isz Scranton Wilkes Barre, Plymouth ir tt. Dauguma, kurie suprato vertę perstatymo, buvo pilnai užgaudinti, bet atsirado ir zaliukų, kurie nežinojo ką tai reiszkia „Nihilistai“, nė liūsybė. Nekurie priesztaravo, kad „Nihilistai“ yra tikri iszgamos ir galvažadziai, norinti nudobti carą, kad paskui užimti jo vietą ir pastoti Rosijos valdovais. Kiti vėl tvirtino, kad tokioms parodoms nevieta ant szventos vietos, bet kad pilnas yra ant bažnyezios, tai dar nieko. Girdi, ant tokių parodų bangu lankyti, nes „nihilistai“ yra apszaukti nū bažnyezios bedieviais, ir tokie gali greitai (aklą) žmogų isz kėlio iszvesti. Svetys.

Mahanoy Plane, Pa. Subatoje, 21 Sausio, buvo traukimas „grafophono“, kurį leido laimei „Susivienyjimo“ kupa, norėdama kiek surinkti kasztų iszleidimui „Fizikos

rankvedžio". Priegtam buvo ir prakalbos. Pirmiausiai kalbėjo kun. A. Milukas (anglišzkai nes buvo ir anglų sveitaišeje), nurodydamas likimą lietuviszkos literatūros, kad mūsų tėvynėje yra užgintamums spauda, kad jokių rasztų prigimtoje kalboje nevalėmums turėti, o tūs, kurie drįsta kalbėti apie tautiszkus reikalus, meta maskoliai į kalėjimus bei išvaro ant viso amžiaus arba keliolikos metų į Siberiją. Už tai gi mes atėję į šią laisvą šalį rūpinamės apsiszviesti išleisdami savo kalboje knygas, kaip ir szita kūpelė yra užsiėmusi.

Toliaus kalbėjo p. V. Stagaras apie mokyklas ir pridėrstę tėvų, kad vaikus savo nors lietuviszkai skaityti bei raszyti izmokintu. Nurodė reikalingumą mokyklų, per kurias tikt gal mūsų tauta bei kalba užsilaikyti, bet szia dien dar neesame atėję į tokį supratimą bei vienybę, kad mes tą darbą nuveikti galėtumėm; užtat rodyjo tėvams kad nors namieje vaikus mokintu lietuviszkai skaityti, tai dar mums vis nebus toks paojus, kad mokės savo kalbą, laikui bėgant suėję į vienybę išsitobulins mūsų vargingas szia dieninis padėjimas.

Trecias kalbėjo p. V. Chmieliauckas apie tautystę bei reikalą susivienyimo. Nurodė paveikslus iz lietuvių gyvenimo, kaip jie patys niekina savo kalbą, ir stumia savo motiną Lietuvą į prapultį. Sako, atėjau asz kartą į jusų kaimelį, pas man gerai pažįstamą ir jums visiešs lietuvių ir radau namieje tikt mergaitę 12 metų: klausiu kur tėvas, o ji man atsako angliszkai, jog nesupranta, ką asz jai sakau. Tėvai parėję, girdžiu kalba su mergaite, nemokėdami bet, angliszkai. Ir iztiesų tas kundikis nemoka lietuviszkos kalbos. O tėvai! kurie taip darote, žudote savo tautą! nega-

na kad neprieteliai mus žudo ir prapulties trokszta, bet dar mes patys uždūdame baisų smugį mūsų mocziutei, tėvynei Lietuvai. Toliaus aizkino naudą susivienyimo, kur mes viską galėtumėm nuveikti, jei vienybė būtų tarpe mūsų. Nurodė kitų tautų susivienyimus, kurie daug tvirciaus stovi už mus, dideles posmeritines moka dėlto, kad didelis skaitlius prie Sus. priguli, o mus tokiam skaitliui esant, tikt 11 szimtų sanarių te priguli. Dėlto neatbutinai mums reikalinga sueiti į vienybę dėl visūmenės labo.

Ant galo dar kalbėjo vėl kun. Milukas (lietuviszkai) ir mislyju, kad jo kalba ne greit gal izsnykti iz atminties tautiezių, kuris taip graudingai ir meilingai kalbėjo apie tėvynę Lietuvą. Negaliu visos kalbos czion padūti ir tikt svarbesnius sakinius padūdu: Sako, mes Lietuvos sunus, lietuviszkų motinų gimdyti, lietuviszka dūna penėti ar galime be gailėszo žiurėti į tėvynės priespaudą, ar ne atjaučiame sopulių motinos Lietuvos. Žiurėkime kaip žemė mūsų tėvynės yra prosenių kraujų sudrėkinta, pilekalniai kaipo liudytojei stovi jų naršybės. O mums, anukams, ar reikalas yra izszižadėti savo kalbos. Kur meilė, kur jausmai mūsų dingo dėl motinos Lietuvos? Priminė pats ir apie savę, jog nū 15 metų užsidegę meile tėvynės ir nū to laiko pasiszventė darbūtis dėl jos labo. Už tad, sako, turėjau apleisti Lietuvą, savo gimtinės krasztą dėl jos meilės. Ir szia dien mano spēkos ir jausmai yra paszvesti dėl lietuvisztės. Toliaus aizskino naudą „Susivienyimo“, parodė jo siekius ir žmonių nesupratimą, už ką rodyjo jiems dovanoti, kada atsiranda tokių, kurie szmeizia tą garbingą darbą, nes jei žinotu ir suprastu, iztiesos prisidėtu prie mūsų, dėl

palengvinimo mūsų sunkios nasztos ir visūmenės naudos. Ant galo padėkavojo „Susivienyimo“ kūpai, už jų darbavimasi ir pasiszventimą dėl pakėlimo mūsų silpnos literatūros, kad visi mes jų pėdoms sektume, kitaip stovėtumėm mokslo supratime. („T. M. D.“ iz karto tą mieį paėmė o ką darė ragintojai prie dabartinės vienybės!)

Lietuvių susirinkę svetainėje buvo nemaikai, anglų benagrąjino dovanai pirm pradėjimo kalbų. Garbės verti esant Mahanoy Plane's lietuviai, kurie atsizymėjote savo darbu dėl tautos ir visų lietuvių Amerikos; nenustokite ir toliaus darbavėsi, persekiojimus su paniekimais priimkite su dėka ir turėkite viltį, jog laukia jus garbė už tokius darbus

M. Bridickas.

Pittston, Pa. 22 d. Sausio Draugystė szv. Jūzapo ant savo metinio susirinkimo vienbalsiai nutarė prigulėti prie „Susivienyimo Lietuvių Ameriko“. Draugystė szv. Jūzapo yra viena iz didžiausių visoje apielinkėje ir skaito per 150 sanarių. J.

Scranton, Pa. Blaivystės draugystė po vardu „Lietuvos Sunų“ buvo užmaniusi ir laikraszeziūse apgarsinusi, kad 6 Sausio bus didelis susirinkimas, bus prakalbos, nes pri bus daug kalbėtojų. Kalbėtojai buvo užkviesti tokie, kurie „tuliešs“ nepatiko ir dėlto susirinkimas tapo atidėtas ant 13 dienos. Žmonės nieko apie tai nežinodami susirinko 6 Sausio, o kalbėtojų nei vieno. Susirinkusieji per tolkalbį, nors vėlai, parsikvietė Dr. Szliupą ir jo žmoną. Dr. Szliupas izsaiszkino priezastį perkėlimo susirinkimo ir szau nei sukirto tiems „ponams“ kurie apsjėmę buvo tramdyti ir sugaiszinti viską.

Ant 13 dienos žmonių susi-

rinvo vėl daugybė, netilpo į alę. Kalbėjo M. Dervinis, virszininkas Pittstono Blaivystės Draugystės, ziuponė Teleisziene, Jonas Teleisziukas deklaravojo, kun. Žilinskas, V. Pukas ir Dr. Szliupas. Vietinis kun. Kaupas atsisakė nu prakalbos turbut iz baimės Szliupo ir taikėsi iszeiti iz sąsės, bet kun. Žilinskas jį suraminio, kad Szliupas neprarysės jo. Tikt jū kai iz tų margų celinių!

Žvelgiant ant tokio nesikenimo tarpe mūsų apszviestųjų, ką reikia mislyti apie mus tamonėlius? Bet visi (apszviestunai) kalba apie vienybę, vienyjimasi ir net ragina vienytis. Kun. Žilinskas rodyja vienytis į tris pulkus: katalikų, bedievių ir protestonų. Tai karė iz naujo. Vieni statys, kiti griaus. Girdi „nereikia maizzytis, nes tas maizzymasis viscam kenkia“. Ar gi izstikro nus vadovai negali izszižadėti sabiszukumų dėlei žmonių ir tautos gerovės, ir kur eina apie mūsų žmonių ir tautos reikalą, visiems dirbti izvien. Tarp airių, apie tautos gerovę, sutinka katalikiszkas vyskupas su protestonu dinamitorium — anarhistu. Mokinkimės izz paveikslų?

Visi kalbame apie reikalą apszvietimo, kurio mums labiausiai reikia. Bet kokiu budu jį įgyti? Mes galime apsiszviesti dabar tiktai skaitydami knygas ir laikraszeziūs, ir kodėl žmonės yra ginami nū geresniųjų ir jiems brukami szlamsztai — sakysiu. Skaitai geresnį laikrasztį, tai esi jau bedievis ir paskirtas pragaran, o iz kitų ką gi izmoksi ir ką dažinosi.

Jaunas Pakalnėnas.

Bayone City, N. J. 19 Sausio buvo pas mus susirinkimas ir prakalbos. Kun. Kaupas izz Scrantono kalbėjo apie lietuvius, jų paėjimą, ir pirmesnį gyvenimą, p. Mont-

vila išz Elizabethe kalbėjo apie „Susivienėjimą“ ir ragino visus prie „Susiv.“ prisiraszti, p. Brazinskas kalbėjo apie blaivystę ragindamas lietuvius liautis girtūkliauti, p. Balsevicia išz New Yorko kalbėjo apie lietuvių nesutikimus ir skirtumą jų pasidalinant į kaurniečius, suvalkiečius ir vilniečius, kun. Žindzius išz Elizabetho kalbėjo apie lietuvių doriszką ir medegiszką pasilaukymą. Ant galo p. Montvila dar kalbėjo apie lietuviszką kalbą. Mes Bayone City'es lietuviai visiems kalbėtojams isztariame aczių o taip gi ir p. S. Makauckui už patarimą, kad užpraszyti kalbėtojus. Turime vilij, kad nū dabar ir mūsų miestelio lietuviai pradės atsibusti ir apsiszviesti, isz siraszyti keletą gerų laikraszczių bei sutverti „Susiv.“ kūrą.

Jūzas Pranskevicius.

Scranton'o, Pa. socialistai lietuviai labai sziltai mislį susivienėjimo Socialistų ima iszirdi, pasitikėdami, kad tas „Susivienėjimas“ galės atstovėti vietą „Liet. Mokslo Draugystės“, kurią czion keletas rupinasi atgaivinti. Susirinkime kūpos, 29 d. Sausio, tapė keletas svarbesnių nutarimų padaryta. Kūpa renka už organą Socialistų „Vienybę“, už organizatorių D-rą J. Szliupą; o jei kitos kūpos pristotu, kad visas komitetas iszpildymo būrečiu ten gyventi, kur bus organizatorius, tai rinko R. Kuncmoną už rasztininką ir J. Szalną už iszdininką (kurie pildo szia dien tūs urėdus kūpoje). Toliaus kūpa, norėdama pralavinti savo sanarius iszkalboje, o taip gi suteikti didesnį gausą zinių dėl czionykszczių lietuvių, nutarė laikyti *praneszimus* kasnedel aut 7 valandos nedeldienų vakarais, svetainėje Garnellio (1344 Providence Road). Įėjimas bus klausytojams valnas, taip vyrams kaip moterims.

Taip gi kalbėti bus pavelyta kožnam gero velyjancziam lietuviui ar lietuvei apie visūmeniszkus moksliszkus dalykus. Galiaus kūpa nutarė po Velykų pakelti pokilį (balių) socialistiszką su koncertu ir kalbomis, ant ko sutarė parkviesti Mildos giedorius isz New Yorko, idant netik Pennsylvanijos lietuviams parodyti, kaip dailios yra liet. dainos, bet podraug ir amerikėnams. Dėl parengimo to pokilio tapė paskirtas komitetas, susidedantis isz 5 ypatų: Kuncmonas, Alinskas, Szliupas, Živatkauskas ir Garnell.

Galiaus užsimokėję mėnesinę mokesztį sanariai iszsiszkėstė.

Westville, Ill. Pabaigoje praicitų metų, 31 Grūdžio 1898, anglekasyklose patiko nelaimė mūsų tautietį Antaną Tumosą. Atidarant dėzutę parako, ne i ne kaip užsidegė visa dėzė ir baisiai apdegino, kad nabagas turėjo ir gyvasties nustoti. Tikusis nelaimėi tą paczią dieną likosi nugabentu per unijos vėrszininkus į ligonbutį Danville, Ill. Kur 11 diena Sausio numirė. Laidotuvės atsbuvo 13 dieną ir iszskilmingai palaidojo su miszioms kasztais unijos. Velionis A. Tumosa iszgyveno szioje liūsybės zemėje 8 metus, daugiausiai bei ilgiausei gyveno Shenandoah, Pa.; taip gi tur giminių Shenandoah Jievą Kazlauckienę ir D. Smaidziuną. A. a. A. Tumosa paėjo isz Suvalkų gub. Kalvarijos apskriczio, parapijos Simno, kaimo Atiesnykėlių. Jo tėvas tur kelis margus žemės. Jeigu isz giminių kam butu koks reikalas apie dazinojimą kiek likosi pinigų, tai meldziu atsiliepti ant žemiaus padėto adreso. / Jo pinigai bus iszsiusti tėvui Lietuva. Taip gi a. a. A. Tumosa turi tikrą brolių Shenandoah, Pa. Jūza Tumosą.

A. Apanaitis
Box 169 Westville, Ill.

Waterbury, Conn. Sausio 10 dieną numirė Jūzas Kreiczmonas, 52 metų amžiaus, pacinas isz Suvalkų gub., Vilka viszkio pav., Kibartų valsčiaus, atvykęs Amerikon 1867 m. Jisai buvo pirmūju lietuvių atvykusių į Connecticut valstiją. Prasto darbininko darbas jam nepatiko ir iszsimokino molderystės ir visą laiką paskiaus dirbo Union City. Per du metu pirm mirimo sirguliavo. Paliko paczią ir penketą vaikų ir savą namą. Į draugystę neprigulėjo jokią, tiktai buvo apsergėjęs savo gyvastį, isz ko pati su vaikais turės laikinę paszalpą. Vietinis klebcnas apveizėjo velionį S. sakramentais ir iszskilmingai su miszioms bei pamokslu palaidojo.

Jurgis Baltruszaitis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Prisiraszė prie Pittston'o, Pa.

kūpos szie sanariai:

287 Jur. Gramas	—60
288 Jok. Macziulskis	—60
289 Kaz. Rasimavieze	—30
290 Franc. Jasiaziuntė	—15
291 Aug. Griszkonis	—60
292 Ant. Savukinas	—60
293 Jūz. Pilkonis	—60
294 Mot. Krugla	—60
295 Mat. Novickas	—60
296 Sim. Kunauckas	—60
297 Jur. Kunauckas	—60
298 Jūz. Kmieliauckas	—60
299 Tam. Žurauckas	—60
300 Ant. Bakutis	—60
301 Mot. Barniszkis	—60
302 Kaz. Ankudavieze	—60
Užsimokėjo metinę už 1899 m.	
Jur. Damijonaitis	—60

Viso \$9,45

Prisiraszė, prie Waterbury'o

kūpos:

303 Jur. Kazemėkas	\$1,20
304 Jur. Baltruszaitis	—30
305 Jon. Joksza	—10
306 Mik. Naujevieze	—60
307 Mag. Szulzinskiene	—60
308 Pet. Zedzinskas	—60

309 Jur. Szvetkauskas	—60
310 Jon. Zubrickas	—60
311 Jon. Zaliauckas	—60
312 Ant. Stacziokas	—60
313 Vin. Pautienius	—60
Jur. Arminas papildė met.	—30

Viso \$6,70

M. J. Damijonaitis.

Jeigu jautiesi nesoveku, imk viedą CASOA ir ETS, o lazgydys tavo, už 10 ir 30c.

Aresztai ir baudos.

Kaip sistematiszkai zinoma ir platesniame apskirtyje, aresztavojimai tarpe lietuviszkų darbininkų prasidėjo gale 1896 metų. Vienok pirmasis pasirodymas zandarmerijos nebuvo toks ziaurus, kaip tas, ką buvo antroje pusėje 1897 m., kur nūlati Vilniuje ir Kaune gaudė kaltus ir nekaltus czielomis deszimtimis ant gatvių, prie darbo ir t.t. Rugšėjo mėn. 1897 m. Vilniuje suaresztavojo keliolika deszimtų darbininkų be jokių argumentų jų dalyvavime darbininkiszkose organizacijose. Naktuje, 18 Rug-ėjį, Vilniuje suaresztavojo bei apielinkėse 6 garborius, 8 stalorius, 10 murininkų ir keles ypatas isz inteligentų lūmos. 26 Rugšėjį dar suaresztavojo 3 garborius. Kiekvienas straikas, arba platinimas naujų atsizsazukimų Lietuviszkos Social-demokratizskos Partijos, buvo priezaszczia naujų aresztavojimų. Nektartą tapo aresztavoti ir įmesti kaluyn net tokie, kurie nemokejo skaityti, už skaitymą atsizsazukimų! Tokiu budu visi Vilniaus kalėjimai trumpame laike tapo perpildyti aresztavotaisiais už *politiszkus reikalus*, tūmi labiaus, kad vienu kartu tapo suaresztavota daugelis ir zydiszkų darbininkų. Aresztavotūsiaus iszsiuntinėjo į kitus kalėjimus, netelpant Vilniuje, kitus gi iszsiuntė į vietas jų gimimo ir atidavė po policijos prieziura.

Kokį ispuodį padarė tasai naujas apsireiszkimas darbi-

ninkiszko judėjimo sąlyje. galima spręsti iš sekancio nurodymo.

Vieną bajorą, darbininką, išsiuntė pas vieną pavieto marszałką, kad tasai jį dabotu. Kada marszałka dasizinojo, kad tasai „slaptas“ prasikaltėlis tapo isztremtas be tiesos išėjimo į kitą kaimą be žintos policijos, kuris prasikalto tik tai tūmi, kad norėjo, idant darbdavys pakeltu jam algą, nes jis negalys išmisti su savo szejmyna, marszałka nušildy vyjęs pratarė: „Kaip tai, tai už tai jus laiko dabar už politiskus prasikaltėlius? Laikemaisztmeczio asz macziau ne mažai tikrų maisztininkų, bet apie tokius, kaip Tamista, iki sziolei nieko negirdėjau!“ Ir pradėjo jieszkoti vieszpatystės įstatymūse skirsnio dėlei pamasaus politiszko prasikaltimo; bet neradęs nieko atsanczio nubaudimui liepė paleisti tą darbininką, kuris tėjais sugrižo Vilniun. Kas tiesa, kiti isztremtiejie, iszvaryti į kaimus „slapti“ prasikaltėliai, pasidarė tikrais maisztininkais ir platino tarpe aplinkinių žmonių savo persitikrinimus ir savo neapkantą priešai dabartinę barbariszką valdžią. Pati valdžia vienok jūš prie to prirengė baisia sauvalia ir tyronybe.

Ne kitaip tikosi ir su sumestais į kalėjimus. Priežolis sako: „Kas kartą pateko į kalėjiman, tai isz jo iszeis tikru niekadėju.“ Taip tikosi ir su mūsų politiszkaisiais prasikaltėliais. Atidūti savvaliai brutaliszkam kankinimui žandarų ir kalėjimo urėdninkų, musiejie, net menkai iszūmanti, galėjo persitikrinti kūmi yra dėlei mūsų, lietuviszkų darbininkų, cariszka valdžia ir kaip reikia su ja kovoti. Keletas sumyszimų tarpe „politiszku“ kalinių Vilniuje geriansiai apie tai liudija. Szta vienatsititikimas. Kalinio virszininkas Lukiszkiūse pareikalavo,

kad nū politiszkujų butu atimtas tabakas ir raszymo įrankiai, kuriūs buvo daleides prokuratorius. Kalinio privezėtojams įėjus į jų kambarį, kad iszkraeczius tai vis atimti, tapo iszvyti jie laukan. Tada atėjo virszininko pagalbininkas ir liepė pasodyti atskiriai po vieną Perskį ir Aranaviezių, kurie buvo valais prie to maiszto. Bet kaliniai ant to nesutiko. Tada atsiuntė 10 kareivių ir patš virszininkas su privezėtojais paliepė varu anulu vadus įmesti, isz ten iszėjus, į atskirus kambarius. Politiszkujų (darbininkų) dviejūse kambariūse buvo 40. Prasidėjo mėsztynė ir užpūlikai tapo iszvesti isz kambario ant karidoriaus. Politiszkiejie isz artymojo kambario gir dėdami riksmą, pridėjo ir savajį prie abelno choro, iszlauzė duris ir apsiginklavę su szakaliais iszėjo ant karidoriaus. Virszininkas tai pamatęs pabalo kūr giltinė, pametė kareivius ir telefonu davė žinę inspektorini apie atsitikimą reikalaudamas daleidimo szanti. Atėjo ispektorius ir pradėjo spardydamasis rėkti: „Asz jus į ožio ragą suvarysiu“ ir tr. Perskį ir Aranaviezių varu liepė įmesti į jiems paskirtis atskirus kambarius. Ant tų pėdų prasidėjo tyriėjimas prokuroro su žandarų genarolo pirmyste. Genarolas užmanė visą tą maisztą atmesti ir užmokėjo 6 rublius už iszlauztas duris. Bet kareivių virszininkas pasiprieszino tam, kadangi vienam kareivini su szakalu tapo iszmuszta akis. Per dvi dienas nedavė kareivių sargybai kalinių, sakydams, kad nenori, idant jam gadintu „ezielūs“ kareivius.

Kovo 6 dieną buvo prova. 12 žmonių tapo apkaltinti isz vieno kambario. 4 isz jų apszudyjo ant metų kalėjimo (tame skaitlinyje ir Perskį, garbo-rių isz Smorgonės), 2 ant pusmeczio, o likusius 6 ant 3 mėn.

kalėjimo.

Tas atsitikimas iszszaukta per netikną kalėjimo virszininko geriansiai mums liudyja, kad Maskolijoi tiesos nėra, nėra galės ramiai gyventi, ypatingai mums lietuviams, kur ant mūsų vieszpatauja gaujos caro urėdninkų. Kada alkanas lietuvis reikalauja pakėlimo mažos algos, meta jį kalėjiman kaipo baisų prasikaltėjų arba iszvaro į kaimą kad numirtu be darbo. Kada netekęs apszvietos ir savo žmogiszkų tiesų, vartojimo savo kalbos, literaturos, lavinimosi tėvyniszkoje kalboje, patsai lietuvis pradės mokintis, pasirupins įgyti liet. knygas ir laikrašzius, vėlei jį meta kalėjiman arba isztremia į Siberiją. Kada lietuvis reikalauja savo ukėsiszkų tiesų pagal vieszpatystės nors netikusius įstatymus, nerintis apsiginti nū užpūlių gaujų caro urėdninkų, tampa jisai jau maisztininku ir laukia jo dar baisesnė bausė. Matome, kad prie sziaudieninio surėdymo negalime reikalauti nei pagerinimo materialiszko buvio, reikalingo atsilsio, neturime tiesos apsziviesti savo kalboje, reikalauti sanlygų pagerinimo savo buvio bei žmogiszkų ir ukėsiszkų tiesų... Kas tada mums liekasi? Liekasi vienas kelias, ant kurio varu stumiamus lietuvis pati valdžia: kovoti su barbariszka valdžia už politiszką buvę, už įgyjimą tiegų žmogiszkų, ukėsiszkų ir tautiszku. Kolei ant mūsų vieszpataus gaujos caro urėdninkų tolei mes, lietuviai visokios lūmos, neįgysime tiesos ir žmoniszko pagyvenimo. Dėlto turime kovoti ir pergalei tūs neįumaldomus neprietelius ir užvesti pas save rėdą tokį, kad patys savimi rėdytumėsi arba valdytumėsi, patys sau iszleistumėm įstatymus, patys jūs gintumėm ir priveizėtumėm jų iszpildymą, pritaikindami prie savo gyvenimo.

Kitaip sakant turime iskovoti tai, ko reikalauja sziaudien milijonai žmonių ir kovą už savo tiesas, kad numesti despotų jungą, kad gyventi laisvai. *Nepriegulmystė* yra mūsų jieszkiniu ir laisvas susivienijimas su kaimyniszkomis tautomis, ant pamato laisvos federacijos, kurios įstovės už visatiną rėdymasi mūsų sąlyje. Tada tiktai, kada netikt kaipo darbininkai, bet kaipo ir lietuviai busime *nepriegulmingi* ir rėdysimės patys savimi, pataikysime sparcziais žingsniais žengti prie paskutiniojo mierio — įvedimo pas save vienkart su kitais — socialiszko surėdymo.

Man raszo isz Lietuvos sztai ką:

Priesz atidengimą paminklo Muravjovui Vilniuje daug buvo aresztavojimų tarp lietuvių ir lenkų Vilniuje ir Kaune.

22 d. Spalių Liepojuje ir Rygoje buvo daugybė aresztavojimų ir kratų tarpe lietuvių, latvių ir lenkų. Liepojuje likosi suimtas buvęs studentas Rygos polytechnikos, kuris buvo porą metų atgal nusudytas už Rygoi polytiszką nusizengimą, lietuvis *Miszzeika*; darbininkas *Szilder*, latvys, du broliu *Zambrzynskiu*, darbininkas lietuvis *Gaižauskas*.

Rygoi suėme darbininkų suėjime studentą polytechnikos lenką *Bieleckį* ir *Traszkauską* (stud. polyt.), pas kurį rado nelegaliszką literaturą. Suimtas tapė darbininkas *Karolis Zumberg*, sliesorius, ir studentai *Gruentberg* ir *Freiberg*, valsčiaus rasztininkas *Reinfeld*.

5 d. Lapkriczio Liepojuje įvyko bausios kratos pagal anonimizską suraszą; jieszkojo dinamito ir įpatingai sragiai revidavojo visas baczkas pas miesto „assenizatoriu“ (mėszlavežį). Smarvę ant rytojaus nū tų revizijų atjautė visas Liepojus. Ans mėszlininkas

At net paimtas buvo ant 2 dienų į kalėjimą. Pasodintas taip-gi tapė po revizijos ant 2 dienų budaminkas *Presler*, a part to tapė suimti studentas *Pucé*, darbininkai *Sasza*, *Czabul*. Smarkiai įsėzko lietuvio *Petransko*, darbininko iš Liepojaus. Taip-gi Liepojuje suėmė iš Prūsų lietuvių *Prizkoltę* ir tulą mškolijų.

22 d. Spalių buvo krata pas būvusį telegrafistą *Ambrūzaitį* lietuvių Liepojuje. 5 d. Lapkričio *Rygoi* ir Liepojuje iškratė daug lietuvių merginų. Iksziū laik tebesėdė ir 3 savaites sėdėjo be ištyrinėjimo sūti: *Miszeka*, *Rajnfeld*, *Szilders*, *Gaižauskas*, *Zambrozynskiai*. Kvotimu užsiima Vidurinio virsziniukas žandarmerijos *Klado* ir *Kurszo-Božerevskis*, kuriems liepiant tapė suimti tie, kurie iktū laik sėdė. Daugumas po kelių dienų tapė vėl paleisti. Ant Prūsų rubeziaus yra dviguba surgyba, idant gaudinti bėguncius į užrubežį, nes daugybė latvių pabėgo pastarame laike. Apart to Prūsų žandarai padarė tarp Prūsų lietuvių „butininkų“ ant rubeziaus daug kratų, įsėzko laimi dynamito, kurį neva gabaną per rubezį (ar ne dėl *Miravjovo*?)

Zueriche, Šveicarijoje, įsteigta tapė „Draugystė Lietuvių Jaunūmenė“ (beimokiančios).

Tarp latvių, kurie nesėdė pabėgo, labiausiai yra smarkus studentas iš *Maskvos Robau*, jis dabar randasi *London*. Jis rasi, užsiims ten suorganizavojimu lietuvių...

Tiek tai žinių pasibaisėtinų iš mūsų tėvynės! O ezion lietuvių kuningėliai dar vis gundo lietuvius, kad nelaužytu despotizmo, tverdami kūpas socialistų... Ar gal jie vėl žada siųsti „visų padoniausių“ praszymą“ prie caro, ir bene nori drauge su vyskupu *Zvieravyczia* išgerti po ezierkutę raugo ant sveikatos mūsų tautos būlėlių?! *J. Szliupas*.

Vanduo

Jo suterszimas bei užlaikymas cizystai.

(Tasa.)

Tyfusas paplito ir pirma negu likosi numalszintas 20% iš gyventojų sasirgus. Atrado, kad vandū suterszta ir dasekė, kad liga kilo iš namų ūkininko anapus kalno. Ten atsilankė tyfusas ant viešo, paskiau dar ant dviejų daugiau iš namiszkių, pirma paplitimo *Lausen* kaime. Srovute tekėjo szale ūkininko namų į kurią subėgdavo srutos, purvai ir mėszlai ligonių; ir gi drapanos buvo skalbemos joje. Taja srovute patvenkė savo lankas, ir pervirszius vandens perisunkė per kalną į szaltinius ant kitos pusės. Szis persigavimas vandens drauge su perais ligos per kalną likosi darodytu isztarpūs 2,000 svarų druskos tvenkiniuose lankų ir mėginant smarkų pasidauginimą klorinio gazo vandenyje szaltinio. Antras dar svarbesnis mėginimas atlikta lygiai sudrumseziant į tą patvenktą vandenį 5,000 svarų piklevotų miltų; nei žymės ne parodė szaltiniūs, reiszkiant, jogiai vandū persikoszė per kalną ir netekėjo požeminėm vandeninėm gyslom. Po parankumo bei aplinkybių įtekme, visoki vandenys vartojami kasdieniniam gyvenime, kaip va: vandū lytaus, szulinių ir upių bei ežerų.

Iszlytas vandū.

Lytaus vandū labai persiėmšoru ir kol nesuterszta, yra geras gerti. Bet retai buva vaikus, nėsą daugelis priezasezių jį terszia. Isz oro krisdamas suima bjaurias dulkes, apielinėse miestų ir su organizka medega susitinka ore, galiausiai ant stogų atsimieszia dulkėms, purvais, medžių lapais, paukszčių mėszlu ir t.t. Daugumas neva nuleidzia pirmutines drumsles. Laikomam lytaus

vandenyje tami didžiausias pavojus. Tankiai vandū yra laikomas taip, kad gazai iš mėszlynų jį susikvepia, ar neapsaugotas nū szilumos, veisia žaliukas ir kitokius augmeišz kusmusus. Szuliniai dėl laikymo lytaus vandens, paprastai ne geri. Jie tankiai buva pertvertū ir per plytines sienas vandū iszszikozi. Szis būdas apvalymo vandens visiszkaip paniekintas. Sienos niekas daugiau kaip tikt kosztuvis iszskiriantis drumslus, turi buti taip patiekta, kad galima būtų jį tankiai nuvalyti nū susigrendusių drumslių; kitaip, tai yra įtaisytos gužtos dėl perėjimo deszinteriopai didesnio pajaus. Stovintis vandū pramirsta (dvokia) jeigu jame bus organizka medega; be jos užsilaikys vaiskiu. Todėl szuliniai ar kelnorės dėl laikymo lytaus vandens, turi buti tankiai iszsemiami ir nūdugniai iszvalomi. Reikia laikyti uždengtus ir turi buti įtaisyti tokioje vietoje, kur srutos ir gazai iš mėszlynų neįsigautų.

Su vandeniu arti yra susiję miniaves ir ledas. Klaidžiai žmonės mislyja, kad szaltis tobuliausiai apvalo vandenį. Tyrinėjimai parodo, kad *typhoid bacilla* ir kitoki ligų perai iszlieka gyvais vi duryje ledo per daugelį mėn. ir turi buti visatinai paniekintas. Maszinomis szaldomas ledas užima vietą paprasto gamtiszkojo. Jeigu distiliūto vandens nevertos, tai padarytas ledas turi savyje turėti visus krislus lygiai kaip vandū, isz kurio jis yra daromas; krislai susigrendzia į vidurį szalto — ta dalis paskiausiai suszala.

Szulinių vandū.

Szulinių vandū yra dvejo pas: isz pavirsziaus žemės ir gilesniųjų slūginių. Pavirszžeminių, negilių szulinių vandū atvilgo troszkimā didumos žmonių. Tokis vandū susirenka isz aplinkinės žemės ir jo vaiskumas priguli nū žemės,

per kurią jis persikoszia. Paprastai vandū yra sveikas, ir užsiterzia tikt isz liugynų, mėszlaviečių bei kapinių. Neapmislytas įtaisyimas szulinių arti minėtų necziuinių vietų, vien tikt dėl parankumo, nepaisant ant pajaus, kartais lygus žmogūdystei.

Žemumose bei plynėse žemė neperkoszia vandenį. Pirmasztūniolikos metų miestas *Orleaus*, *Miss.* naudojosi dar szuliniais. Kariumėniszkas *Dr. Smart*, praneszė valdžiai, kad 1880 metų dar buvo vartoję szuliniai, dauguma buvo vos deszintis pėdų gylio su septyniom pėdom vandens. Vandū sunkdavosi isz žemės su drumslemis ir dumbliu, ir kėmiszkas iszdalinimas keturių szulinių vandens parodė beveik lygų gausą amonijaus isz organizkos puklinos, kaip miesto srutų kanale. Valdžia uždraudė tais szuliniais naudotis 1883 metų. Gręžti maszinoms szuliniai isztryszkia labai gerą vandenį, tikt kartais apsinkintas minerolais, bei atsimieszės gazais, buva netinkantis gerimui. Visad yra abejonė su (artesian) gręžtais szuliniais ar tekės isz jų vandū ir ar bus geras. Paprastai jūs daro atsidedami ant laimės, nors geologiškai daug maž gali pranaszauti nū iszveizdos aplinkinių slūginių žemės.

(Toliaus bus.)

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo szvogerio *Petro Malinausko*, kuris paeina isz *Szlavanczių* kaimo, *Javaravo* valszeiaus, *Marijampolės* pavieto, *Suvalkų* gubernijos. Paskutiniį laiszką nū jo gavau isz *Minersville, Pa.* raszytą 31 Saūsį 1894 metų. Kas apie jį isz viengenczių žinotu, arba jis pats, teiks isz teikti mą žinę, nes turu prie jo labai svarbų reikalą.

Petras Sarpalius
Glen-Lyon, Pa.

Mythai, pasakos ir legendos

Ziamaicziu.

Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senoviszkų kalbų mokytoja prie Nikolajaus
gymnazijos Liepajuje (Kursze).

Lietuvizškai išguldė J. Szliupas, M. D.

(Tąsa.)

93. Sztukorius.¹⁾

Kitą kartą gyveno vyriztis, kurs daug jeibių darydavo ir nū žmonių pavyliodavo pinigūs vienokiu ar kitokiu budu. Vadino jį Sztukoriūmi, bet kad jis klastas per daug varinėjo, apskundė jį pas karaliū. Tasai liepė Sztukoriūmi, kad pas jį ateitu, ir uždraudė anam po gresme mirties kur nors jo žiamėje pasirodyti. Sztukorius išsidangino ir kako pas kunigaikštį susėdų žiamės. Nū szito jis nusipirko tiek žiamės, kiek jo vežimas apimtį galėjo, potam jis liepė paraszyti palindyjimą pirkinio ir vėl važiavo pas karaliū, kurs buvo jam uždraudęs po gresme mirties gyventi ant ano žiamės.

Kad karalius jį pamatė, jis Sztukoriū baudė, kaip jis galys drįsti ant ano žiamės vėl pasirodyti. Tacziaus Sztukorius kurs savo vežime sėdėjo ant savo nupirktos žiamės, parodė savo palindyjimą, ir tokiu budu karaliū darodė, kad jis ne ant svetimos bet ant savo paties žiamės atsirandęs. Karalius savo szirdyje už tai labai supyko, kad jis Sztukoriū negalėjo nėko daryti ir tarė jam: „Tu esi manę apgavęs, todėl asz tav dabar uždėsiu pusėtiną darbą: tu man turi tikrų tikriausiai parodyti patį vidurį žiamės, ir tai asz tav dūdu tiktai keletą dienų ant jo suradimo“.

Po keletos dienų Sztukorius atėjo pas karaliū su cirkeliu, mastu, geležine lazda ir kitais prietaisais ir pasisakė suradęs esąs vidurį žiamės; jis esąs gatavas tajį parodyti, tegul tiktai karalius einas paskui jį. Taip įvyko, Sztukorius, pavedžiojęs karaliū ir jo pakalikus ilgą laiką skersai ir išzilgai po žiamę, sustojo priešais vieną pelkę, įbedė lazdą, kaip giliai galėdamas, į taję ir tarė karaliū: „Sztai yra vidurys žiamės, ir jeigu nori persitikrinti, tai sztai paimk cirkelį ir mastą, ir pamieršk“.

Tokiū budu karalius tapė iš naujo užgėdintas. Perpykęs jis parvyko į savo pylį, liepė dumai susirinkti, pakvietė Sztukoriū ir pranesė jam akc. aizdoje visų dumezių, kad jis turis szalį apleisti. Sztukorius sakėsi ant to esąs gatavas, bet prasžė, kad karalius jam pavelytu dar vieną sztuką parodyti. Kada Sztukorius dar snekėjo, karalius ir jo dumeziai patėmyjo, kad vandū pasipylė antulyezios. Vandū vis kilo augštytyn ir galiaus vilnys per langą į vidų smerkėsi, taip kad karalius, jo dumeziai ir Sztukorius matėsi esą prispirtais bėgti ant stogo pylies. Savo bėdoje karalius ir jo dumeziai pradėjo balsiai aimanūti, nės jie tikėjosi, kad jiems galas parėjęs yra. Tad Sztukorius parodė jiems iš tolo laivą beplaukianti tiesiok pylies linkon. Kada tasai buvo priplaukęs, karalius, jo dumeziai ir Sztukorius įsilipo į laivą. Laivas ilgai plaukė ant vandeniū, iki tolmoje szalyje jis priplaukė prie svetimo kraszto.

1) Pasivelinu nurodyti ant savo raszto „Sztukorius“, Tillio Eulenspiegelio Ziamaiczių, kurs ilgainiui iszeis iš spaudos.

Czion karalius ir jo dumeziai kentėjo didelį vargą, nės jie neturėjo nei ką valgyti nei ką gerti. Tad Sztukorius pasakė, kad jis aniems pagelbės: jis mokas sziaucziaus remeslį; tegul jie pasisaką, Luk esą jo gizeliais, tada jie visi iš kruvos jau rasį maistą.

Paskalas apie pribuvimą svetimziamių buvo nuskrijęs iki karaliū žiamės. Tasai išgirdęs, jūsius esant sziauczių su tojo gizeliais, liepė pasiudinti porą czebatų. Ant rytojaus jis nuėjo tūsius parsineszti; bet pasirodė, kad czebatai buvo labai prastai padaryti. Nudūtasai sziauczius nuvertė kalezią ant savo gizeliū, ir pats karalius meistrą iszteisino, ale gizelius jo nusudyjo ant mirties per pakorimą. Tad negelbėjo joks praszymas nei skėtrojimas. Jan tariamiems gizeliams buvo kilpa aplink kaklą užnarinta, ir jau ant virvių tempė jūs į augsztą, tad Sztukorius su vienu kircziu savo kardo perpjovė virves. Po valei karaliū ir jo dumeziams atgal sugrįžo kvapas ir gyvata. Kada jie buvo vėl parėję į pilną sužinę, pasirodė, kad jie visi tebebuvo pylyje karaliaus, iš kurios jie buvo ant laivo pabėgę, beje karalius sėdėjo ant savo sosto, dumeziai ant jų kedzių, o Sztukorius stovėjo priešais jūs.

Karaliū toji klasta taip patiko, kad jis Sztukoriū padovanėjo puikią pylį.

94. Ziamaicziu nekai.¹⁾

1. Ziamaicziai seniaus budavo labai kvaili, bet dabar jie yra gudrus. Gudrumas jų paema nū karaliaus ir karalienės Ziamaiczių, kurie aną jiems atgabenę yra.

2. Ziamaicziai dabar moka visąką itin gudriai pasidaryti, kumet seniaus jie buvo labai kvaili. Visąką, ko reikia, kad gyvenimą padaryti priimnu, jie nužiurėję yra nū žverių ar izmokę nū svetimziamiczių.

3. Senovės gadynėse Ziamaicziai yra su visu mazi žmonės buvę. Jie tūmet dar negyveno žiamėje, kur jie dabar gyvena. Bet kada jie tokiais dideliais pastojo, kokiais jie dabar yra, jie išsidangino ir nukako po ilgos kelionės į savo sziaudyksztę žiamę. Tūmet dar jie buvo itin paiki žmonės. Taip jie statėsi namus, bet be langų, ir dar stebėjosi, kad jūse budavo suvis tamsu. Todėl jie pasirengę stengėsi saulės szviesą į sudynus susziupeliūti ir drapanose pagauti, ir potam norėjo ją namon parsineszti. Tacziaus namūse szviesu nepasidarė. Tad vieną kartą atsitiko, kad vokietyš atėjo į jų szalį. Tam jie pasiskundė ant savo bėdos. Vokietyš prizadėjo pagelbą. Pirmiausiai jie liepė dūti jam daug pinigų, potam jis patarė jiems, kad skyles sienose iszmusztu. Tai Ziamaicziai padarė, tada szviesu pasidarė jų namūse.

4. Senų senovėje Ziamaicziai gyveno žiamės urvūse. Tad vieną kartą atkako tulas svetimtantis iš Romos į jų žiamę ir pasakė jiems, kad jie turį namus budavotiesi, idant ten gyventi. Ziamaicziams patafmė patiko. Jie nuėjo į miszką, iš ten medzių parsigabentu. Bet jie nežinojo, kaip jie turėtu medzius nukirsti. Todėl jie griebėsi stengėsi medzius nulaužti, ir tai paszaknyje. Ale darbas nevyko. Tacziaus vieną sykį jie pamatė, kaip pauksztis nutupė ant szakos ir taję lesė, iki szakos belesama nulūžo. Jie rįzosi daryti kaip kad pauksztis, ir ėmė medzius kremsezioti. Bet jau daugelis iš jų buvo prie to dantų netekę, o nei vienas medis nepargriuvo. Galiaus tarė vienas iš jų: „Pauksztis szaką su visu ne su danty“.

1) Apdirbti yra mano veikale apie Sztukoriū, Tillio Eulenspiegelio Ziamaiczių; slg. Vendų nekai mauame Vendų veikale.

mis nukando. Mat asz esmi girdėjęs, kada jis su snapu lesinėjo į szaką, dūndėsi, lyg kad jis su kūmi kietu kapotu į medį. Tikrai jis bus savo snape turėjęs geležį. Paimekime ir mes geležį ir su ja kapokime medžius. Patarmė visiems patiko. Jie atsineszė atsztrią geležį, ir galiaus jiems pasisekė keletą medžių nukirsti. Na gi jie rengėsi, tūsius neszi į vietą, kur jie norėjo savo namus pasistatyti. Bet medžius jie neszė ne iszilgui o skersai. Todėl jie nei isz vietos negalėjo pasijudinti per medžius miszke. Tūmi tarpu lėkė pauksztis, kurs savo snape neszėsi ilgą sziaudą. Kada pauksztis prilėkė prie szakų, kuriose talpinosi jo lizdas, jis galvą taip pakreipė, jūg sziaudas iszilgui lengviai pro szakas perėjo. Tad Žiamaičiaiams parėjo į galvą, medžius taip gi neszi iszilgui. Dabar jie su savo naszta galėjo traukti paikiui. Nutempę taip medžius tulą galą, jie priėjo prie azero. Jie rengėsi, su medžiais ant pezių per tajį perbristi. Tūmi tarpu, kada jau jie buvo vandenyje, lapas nupūlė nū vieno medžio. Lapas nupūlė į vandenį ir plukuriavo. Ant lapo nutupė bitė ir ant tojo plukuriavo. Tai Žiamaičiaiams patiko. Jie nuneszė medžius atgal prie kranto, įmetė į azerą, atsisėdo ant jų ir persikėlė per jį. Persikeldinę per azerą, jie medžius vėl užsidėjo ant savo pezių ir traukė savo keliu. Veikiai jie priėjo prie vieno kalno. Jie tempė medžius augsztyti kalną ir isz kitos pusės vėl žiamyn. Jau buvo jie su visais medžiais apart pastarojo per kalną persidanginę, tad iszslido medis isz jų rankų ir nuridėjo žiamyn į pakalnę. Pamatę, jie dziaugėsi isz to, kad jiems netyczios buvo parodžiusios kaip reikia medžius gabenti į pakalnę. Jie buvo greitai prie darbū, užneszė kitus medžius vėl ant kalno ir paleidė jūs žiamyn ridėti. Galiaus gi jie nukako su savo naszta į tą vietą, kur jie norėjo namus pabudavoti. Ten jie nukapojė szakas nū medžių, potam jie krovė kamienus vienas ant kito. Tacziaus budayonė vienal vėl grūvo. Tad jie bandė taip, kad jie keletą medžių staczių įstatė į žiamę. Tokiu budu jiems nusisekė pastatyti gyvenimą isz keturių sienų. Bet jie neturėjo savo gyvenime jokių durių ir visados turėjo per sienas laiptoti, kada norėjo įeiti į namus ar isz namų iszeiti. Tacziaus vieną sykį tulas Žiamaitis iszvydo, kaip kregždė per skylę sziaukszt! įlindo į savo lizdą. Jis tai papasakojo kifiems Žiamaičiaiams. Tad szitie nutarė iszmuszi skylę sienose savo namų, per kurią jie įeiti ir iszeiti galėtu. Kitą kart lytingi debesiai užtraukė ir gyventojai medinių namų suszlapo. Tad jie patėmyjo, kad jų namams truksta stogo. Tad jie užstiegė sienas. Bet kada jie tai buvo padarę, pastojė tamsu jų namūse, taip jūg jie ten nėko matyti negalėjo. Tad Žiamaičiai buvo didelėje bėdoje. Tūmi pacziu laiku svetimziamtis isz Romos vėl atėjo į jų žiamę. Jis parodė sziems, kaip jie turj padaryti langus sienose, ir davė jiems pamokinimus visame kitame, ko reikėjo, idant jų namai butų apgyventini.

5. Senų senovėje Žiamaičiai buvo taip kvaili, jūg vandenį jie norėjo neszi rėziūse.

6. Kitą kart tulas svetimziamtis keliavo per szalį ir pardavinėjo Žiamaičiaiams veidrodžius, kurių jie iktūlaik nepažinojo. Ale jie nemokėjo isz jų pasinaudoti. Taip jie pasiēmę laikydavo veidrodžius priesz savę ir tada užmerkėdavo akis, idant pamatyti, kaip jie iszsižiuri, kada miega.

7. Kitą kart tulas svetimziamtis atėjo į kiemą vieno Žiamaičio. Kada gi tai buvo apipietėje, tai svetimziamtis

pakvietė valgyti. Buvo koszės, bet svetimziamtis veltui žvalgėsi pieno, kurs prie anos tinka. Veikiai jis turėjo partirti, kur pieno reikia pjeszkoti. Mat pienas buvo kavojamas kamaroje, ir kada vienas isz valgareziūjų buvo koszės pasisėmęs su szauksztu, tai jis eidavo į kamara ir ten pasisėmdavo reikalingą pieną, idant paskui abudu suvalgyti. Tad svetimziamtis Žiamaičiams patarė, kad ažiūt su kožu su szauksztu koszės eiti į kamara, jie velyk pasistatyti pūlynę pieno szale koszės ant stalo. Žiamaičiai paklausė patarmės ir iszrado, kad tokiu budu esą daug liūniaus valgyti. Jie pasidėkavojo svetimziamieciū už patarmę ir apdovanojo jį gausiai.

8. Kitą syk keletas Žiamaičių rado ant lauko dalgį. Jie tojo nežinojo ir laikė jį už nūlingą kirmėlę. Idant tai nūdingumą atimti, jie sutarė ją pagauti ir artimame azere prigirdyti. Greitai jie atsineszė virpezius ir virves, pridrutino prie galo virpezių kilpas ir galiaus jiems pasisekė supanczioti nūdingąjį žvėrį. Irėkan nereikėjus kirmėlę palytėti rankomis. Potam nuvilko jie taip supancziotą kirmėlę į valtį, paskui atneszė į taję didelę akmenį, prie kurio jie kirmėlę norėjo pririszi, idant toji, akmenis į gilnę traukiama, tūmi tikrians vandenyje galą gautu. Potam jie iszvažiavo į jurę. Potam jie kirmėlę ir akmenį su virve pririszo vienas prie kito ir paskui iszmetė akmenį per krasztą pasitukėdami, kad tasai nutrauks žvėrį į gilnę. Tacziaus dalgis įsikirtė į krantą valties ir kada valtiniškai visi į tam tikrą pusę persilenkę suziuro, kaip kirmėlė laikėsi įsikaudusi ir ar akmū ją neveizint į tai žiamyn neattrauks, valtis kaboksz! persivertė ir valtiškai prigėrė.

9. Anū laiku, kad Žiamaičiai dar buvo labai kvaili, vieną syk atėjo tulas svetimziamtis į jų szalį. Jie tojo klausinėjo, isz kur jis esąs atėjęs ir kaip iszsižiuri žiamėje, kurioje jis gyvenas. Svetimziamtis isz jų snekos gan greitai patėmyjo, su kokiais žmonėmis jis turj darbą. Todėl jis pasisakė klausiantiems, kad jis esąs isz dangaus atėjęs. Tad koznas isz jų norėjo žinoti, kaip ten einasi jo gentims. Svetimziamtis pasakė vargszams, kad jų gentims gerai einasi, o daugtureziams, kad anų gentims visoko stoka esą. Todėl daugtureziiai labai nusiminė, ir kada svetimziamtis prasitarė, greitai į dangų vėl grįszė, ar jis vienam ar kitam isz jų gentainių ką turj praneszi arba anam szj ar tą turj nuneszi, tai bagoti Žiamaičiai suneszė jam visoko, kiek jie turėjo brangumynų, piningų ir drabuzių, idant svetimziamtis pasiimtu dėl jų gentainių. Svetimziamtis paēmė viską ir prizadėjo atidūti tikrai, ką buvo gavęs. Kada gi jam apgaulys taip lengviai buvo nusisekęs, tai jis kako isz vietos į vietą per visą Žiamaičių žiamę ir visur priiminėjo dovanas dėl tų, kuriems danguje blogai ejęsi. Kada svetimziamtis iszėjo isz Žiamaičių žiamės, tai jis tiek buvo gavęs, jūg jis savo gimtinėje buvo bagocziausiu žmogūmi pastojęs.

10. Žiamaičiai seniaus turėjo papratimą, laikyti szieną dėl galvijų ant augszto kutės, ir kada galvijai turėjo buti szeriami, tūsius su virvėmis prie szieno augsztyti užtraukti. Tai budavo kamūjantis darbas. Na gi sykį atsitiko, kad svetimas žmogus priėjo, kada jie vėl norėjo gyvulius augsztyti užtraukti. Tad ans jiems patarė, kad jie velyk gyvūlius paliktu žiamai tvarte, o sziaudus nūmestu žiamyn. Žiamaičiai paklausė tos patarmės, ir kada jie iszrado aną esant gera, jie apdovanojo svetimajį žmogū už tai gausiai. (Toliaus bus.)

Atsakymai

J. Pruselaicziui, Waterbury, Conn ir Draugystei szv. Jurgio Union City, Conn. Kelpsh; Noreiko & Co., Chicagoje, mes raszeme du kartu primindami apie Jusu reikalus, bet atsakymo negavome ir Jusu reikalai, matoma, tapo neatlikti. Mums Chicagos pacztas davė žinę, kad Kelpsh Noreiko & Co. yra persikraustę; nu 56-5th Ave. ant 350 E. North Ave., kas yra visai kitoje szalyje mieste. Apie permainą adresu apgarsinime musu laikrasztyje K. N. & Co. mums žinios taip gi nedavė. Musu agentas, Jurgis Kazakevicius, buvdamas Chicagoje pas jį buvo nukeliavęs su musu reikalais. Vienas kompanas sakęs, kad Noreika atvykęs į Penssylvaniją po kalėdų ir viską užganėdinsęs, bet iki sziolei dar nėra jo. Mes rodyjame Jumis užsimirszti tūs reikalus.

Panagyk dežutę CASPARETS az 10c; geriausia antaisytoja plaučių irvisų vidurių.

Temykite.

Daugelis mums atraszo rei kalaudami rodos apie iszsiustus piningus Lietuvon per visokius agentus, labiausiai žydus, kurie siunzia statei į savo kiesznių. Tai gi norėdami, kad jusu piningai neprazutu ir greitai daitu į rankas to kuriam siunziasi, siuskite per „Vienybės“ redakciją, o greičiausiai aptures. Taipogi mes pardūdame laivakortes ant greičiausių laivų į Hamburgą, Bremen bei Antverpen, kaip ir atgal. Kas nenorite gait ant marių plukauti, pirkite laivakortę „Vienybės“ redakcijai o nesigailėsite.

Prisiuncziant piningus ant persiuntimo Lietuvon arba ant laivakortes, uždekite adresą tokį:

J. J. Pauksztis & Co.
Plymouth, Pa.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY
The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH ONE YEAR \$10.00
all communications must be addressed

J.J. Pauksztis & CO. Plymouth, Pa.

The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

„Vienybe Lietuvniku“

Iszsiunkozną Seredą, Plymouth.

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2.00

Į UZMARE..... \$3.00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metu \$10.00.

Viena eilutė smulkiom raidėm 25c.

Už colį vieną sykį garsinant 100c.

Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c.

Du sykius garsinant 75c.

Tris sykius [už vieną dolerį] 100c.

P pinigai kitais nesistunczia, kaip tik per MONEY ORDER, POSTAL NOTE" arba registravot e romatose, ant szito antraszo:

J.J. Pauksztys & CO.

224 & 226 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

TEMYKIT PHILA- LIETUVIAI!

Persikrausczian mėsinyce į savo locną namą po No 1229 S. 2nd str. Pigiause lietuviszka mėsinyzia visame mieste. Matydams menkumą uždarbių pasiryžu pardūti szviežią ir gerą mėsą už pigiausę prekę, 5 ct pigiaus kaip kitur.

Priegtam pribavusiems lietuviams isz kitų miesto dalių, perkant pas mane, asz užmoku kasztus Strytkario. Mano prekės taip yra žemos, jog žmonės dyvijasi, kiti mėsinykai jokiu būdu negali lygintis su manim.

Kiti inportavotas deszras pardūda po 18 ir 20 c.

Asz pardūdu — po 15 c.
Galvijieną pardūdu nū 3c. iki 6c. ir augszciaus.

Kumpis virtas kitur po 20c.

Asz pardūdu po 15c.

Szolderiai szvieži nū 6c. iki 7c.

o rukyti nū 8c. iki 9c.

Kiauliena [pork] 8c.

Lasziniai ir laszinukai 8c.

Lasziniai kostaner-ki po 13c.

Priegtam pardūdu žasis, visztas, gyvas ir ne gyvas, taipogi pardūdu kiauszinus, sviestą, bulves, kopustus; viską pigiause ir didžiausiame pasirinkime

Sim. Arbacziauskas
1229 S. 2nd str. Philadelphia, Pa.

SPAUSTUVE

Vienybes Lietuvniku

224 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Taip yra itaisyta jog gali spausdinti viską, kas tik darba jos priguli, yra SAVOS MASZINOS, LITARU visokių didelė daugybė, drukavojasi apart

„Vienybes Lietuvniku,“

visokios konsultacijos, kningos dėl draugysezių, apgarsinimai, tykietai, gromatos kvieczienczios ant veselijos ir t. t.

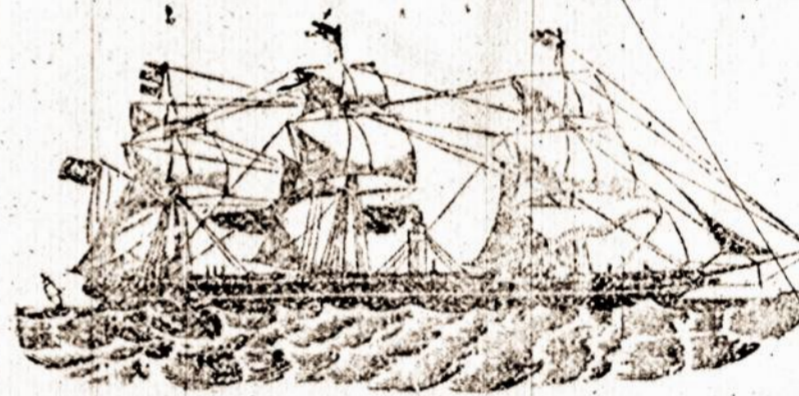
Darbas atliekamas greitai ir pigiai, ipatingai po to kaip MASZINA tapė garn varoma.

ANTANAS A. JOCIS,

Office 1312 Filbert str.

Privatizskas gyvenimas 420 South Broad str.

PHILADELPHIA, PA.

Užsiima visokiomis civilnomis ir kriminalizskomis provomis ir visuse sudase. Provas už suzeidimą priesz kompanijas pajima varyti už dyką ir visuse miestuse. Papupiną ukosiszskas [citizenship] popieras ir „Charters“

dėl draugysezių ir klubu. Iszdaro visokius dokumentus, paraszo aplikacijas arba praszymus ir gromatas. Dalias ir kitokias skolas atjieszko, pardūda ir iszrendavoja nam is, sztorus, farmas ir iszrenka rendas. Intraukia į apsaugojimo kompanijas nū ugaies ir gyvasties [fire and life insurance.]

Teipgi pardūda laivakortes ant geriausių ir greičiausių laivų ir iszsiunzia piningus į visas syieto dalis greitai ir pigiai.

Daktarka.

Johanna Zelviene.

Visuimtėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA. P. O. Box 1105

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
                  {nū 6 iki 8 vakaro.

Geriausia užėiga pas Felixa Szczesnulevicziu

Nes mtekur negausi tokio skanus Alaus, porteri, visokių arlekų, vyno ir skaniai kviepenzlių cigarų o ir likamal lūka pralesti, taipogi ir rodoje pirmtinis. Ne amirszkit jo adresu:

217 First street
Elizabeth, N. J.

Trajanka!

Ar nori geros Trajankos? Jeigu taip, tai pirk **LEWIS'O LIETUVISZKA TRAJANKA** susidedanczią isz czystų zolių ir szaknų, dailiuse blekiniuse baksukuse sudeta, 50 ct. baksukas. Nekurie lietuviszki sztorininkai laiko, arba, jeigu nelaiko, mes prisiusim po apturėjimui pirma užmokesziu 65c. stampoms ar money order.

Gal tav plaukai slenka arba nor, diktus plaukus tarėt? Jeigu taip tai raszyk pas mus, o gausi rodą, kaip igyti. Agentų reikalaujame visur. Adressas:

P. W. Bierstein & Co.

107 S. Main Srt.

SHELANDOAH, PA.

Prof'al Lietuviai! Einat pas visus, uželkit ir pas mane, o tikrai ant ilgiau užsilkeit, nes užlaikau geriausius gėrymus, cigarus pirmos klasos, o ir rodoje pirmtinis. Užsuk eidamas, pro szalį po N 31 W Coal st. Shenandoah Pa. **VINC. LEVONAVICZIA.**